

Egzamin doktorski z dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna jako dyscypliny głównej

Kierunek studiów – Gospodarka przestrzenna (propozycja zakresu egzaminu i literatura)

Egzamin prowadzony jest w ośmiu obszarach odpowiadających efektom uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kierunku Gospodarka przestrzenna.

Egzaminowany wybiera cztery z ośmiu obszarów i wskazuje dwa z nich z grupy: GP_W01, GP_W02, GP_W06, GP_W07, GP_W08, jako mu najbliższe. W trakcie egzaminu Komisja zadaje pytania dotyczące co najmniej trzech z wybranych przez egzaminowanego obszarów.

Efekt uczenia się dla kierunku: GP_W01

(światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe, właściwe dla gospodarki przestrzennej, w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów z zakresu gospodarki regionalnej i lokalnej, zarządzania rozwojem terytorialnym, gospodarowania przestrzenią oraz planowania i inżynierii przestrzennej)

Zagadnienia:

1. Gospodarka przestrzenna jako subdyscyplina geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej.
2. Tzw. „nowa polityka regionalna” jako zmieniający się paradygmat rozwoju w gospodarce przestrzennej.
3. Terytorium jako organizacja w kontekście ekonomii instytucjonalnej.
4. Współzarządzanie w organizacjach terytorialnych.
5. Gospodarowanie przestrzenią i gospodarowanie w przestrzeni a rodzaje planowania (planowanie społeczno-gospodarcze – planowanie zagospodarowania przestrzennego – programowanie inżynierskie).

Literatura:

- Camagni R. (2008). Regional competitiveness: Towards a concept of territorial capital. W: R. Capello, R. Camagni, B. Chizzolini, U. Fratesi, (red.), *Modelling Regional Scenarios for the Enlarged Europe: European Competitiveness and Global Strategies*. Berlin: Springer Verlag, 33–48.
- Domański R. (2006). *Gospodarka przestrzenna. Podstawy teoretyczne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Janiszewska A. (2009). Gospodarka przestrzenna – definicje i powiązania z innymi naukami. *Przeźrenie – Społeczeństwo – Gospodarka*, 9: 11–21.
- Kuhn, T. (1996). *The Structure of Scientific Revolutions*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Mazur S. (red.) (2015). *Współzarządzanie publiczne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Noworól A. (2013a). Ku nowemu paradygmatowi planowania terytorialnego. Warszawa: Wydawnictwo CeDeWu.
- Noworól A. (2013b). Organizacja terytorialna – ewolucja pojęcia. W: A. Noworól (red.), *Zarządzanie organizacjami publicznymi. Przedsiębiorczość i Zarządzanie*, XIV (13), III: 53–65.
- Parysek J. (2001). *Podstawy gospodarki lokalnej*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Efekty uczenia się dla kierunku: GP_W02

(główne tendencje rozwojowe o charakterze lokalnym i globalnym z dziedziny nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki przestrzennej)

Zagadnienia:

6. Rozwój terytorialny i polityka rozwoju w różnych skalach przestrzennych.
7. Terytorializacja polityki rozwoju.
8. Etapy urbanizacji w modelu Klaassena – Paelincka, a metropolizacja i prężność (rezyliencja) miejska.
9. Koncepcje rozwoju terytorialnego w ujęciach teoretycznych.
10. Przeskalowanie (rescaling) i miękkie przestrzenie planowania.
11. Eksurbanizacja, suburbanizacja i rozlewanie się miast (urban sprawl) oraz ich ekonomiczne konsekwencje.
12. Regeneracja – rewitalizacja – gentryfikacja we współczesnych miastach.
13. Hybrydyzacja zarządzania rozwojem terytorialnym.

Literatura:

- Allmendinger P., Haughton G. (2009). Soft spaces, fuzzy boundaries, and metagovernance: The new spatial planning in the Thames Gateway. *Environment and Planning A: Economy and Space*, 41: 617–633.
- Domański R. (2018). *Gospodarka przestrzenna. Koncepcje teoretyczne*. Poznań: Wydawnictwo UEP.
- Drozda Ł. (2017). *Uszlachetniając przestrzeń Jak działa gentryfikacja i jak się ją mierzy*. Warszawa: Instytut Wydawniczy Książka i Prasa
- Górniak J. Mazur S. (red). (2012) *Zarządzanie strategiczne rozwojem*, Warszawa: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.
- Hausner J., Karwińska A., Purchla J. (red.), (2017) *Kultura a rozwój*. Warszawa: Narodowe Centrum Kultury.
- Lityński P., Hołuj A. (2020). Urban Sprawl Risk Delimitation: The Concept for Spatial Planning Policy in Poland. *Sustainability*, 12: 1–19.
- Lityński P. (2019), *Budżetowe konsekwencje żywiołowego rozprzestrzeniania się miast dla samorządów gminnych*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.
- Lityński P. (2022), *Mechanizmy finansowe zjawiska urban sprawl. Perspektywa gospodarstw domowych i przedsiębiorstw*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Komornicki T. (2016). Geografia społeczno-ekonomiczna a terytorializacja polityki rozwoju. W: A. Suliborski (red.) *Stan, perspektywy i strategia rozwoju geografii społeczno-ekonomicznej w najbliższych latach (do 2030 r.)*. Dyskusja międzypokoleniowa. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 87–103.
- Meerow S., Newell J.P., Stults M. (2016). Defining urban resilience: A review. *Landscape and Urban Planning*, 147, 39.
- Mięka Ł. (2019). *Zarządzanie rozwojem przestrzennym obszarów metropolitalnych w świetle koncepcji miękkich przestrzeni planowania*. Poznań: Bogucki Wydawnictwo Naukowe.
- Noworól A. (2007). *Planowanie rozwoju terytorialnego w skali regionalnej i lokalnej*, Kraków: Wyd. UJ.
- Paelinck J.H.P., Klaassen L.L.H. (1983). *Ekonometria przestrzenna*. Warszawa: PWN.
- Szewczuk A., Kogut-Jaworska M., Ziolo M. (2011). *Rozwój lokalny i regionalny. Teoria i praktyka*, Warszawa: Wyd. C.H. Beck.
- „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony”, Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.
- „System zarządzania rozwojem Polski”, Załącznik do uchwały nr 162/2018 Rady Ministrów z dnia 29 października 2018 r.

Efekty uczenia się dla kierunku: GP_W03

(metodologia badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki przestrzennej)

Zagadnienia:

14. Metody badań naukowych w gospodarce przestrzennej

Literatura:

- Babbie E. (2003, 2021). Badania społeczne w praktyce, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN
- Creswell J.W. (2013). Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
- Sagan I. (2000). Metodologiczne dylematy współczesnej geografii społeczno-ekonomicznej, „Studia Regionalne i lokalne”, 1: 15-19.

Efekty uczenia się dla kierunku: GP_W04

(zasady upowszechniania wyników działalności naukowej, także w trybie otwartego dostępu)

Zagadnienia:

15. Kierunki rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych.

Literatura:

- Zalecenie Komisji Europejskiej z dnia 17 lipca 2012 w sprawie dostępu do informacji naukowej i jej ochrony.

Efekty uczenia się dla kierunku: GP_W05

(zadania i uwarunkowania procesu kształcenia w szkole wyższej, zróżnicowane metody i narzędzia dydaktyczne oraz kryteria ich doboru na potrzeby realizacji zajęć dydaktycznych szczególnie z uwzględnieniem gospodarki regionalnej i lokalnej, zarządzania rozwojem terytorialnym, gospodarowania przestrzenią oraz planowania i inżynierii przestrzennej)

Zagadnienia:

16. Zasady i standardy organizowania kształcenia akademickiego.
17. Aktywności dydaktyczne rozwijające wiedzę i kompetencje w gospodarce przestrzennej.

Literatura:

- Bugaj J. M.(2016), Uniwersyteckie strategie rozwoju zawodowego nauczycieli akademickich w Polsce, Kraków: Wyd. UJ
- Sajdak A. (2013), Paradygmaty kształcenia studentów i wspierania rozwoju nauczycieli akademickich. Teoretyczne podstawy dydaktyki akademickiej, Kraków: Impuls

Efekty uczenia się dla kierunku: GP_W06

(fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, w szczególności związane z technologiami informatycznymi, globalizacją, automatyzacją, cyfryzacją, przemianami demograficznymi i społecznymi)

Zagadnienia:

18. Znaczenie zmian klimatycznych dla gospodarki krajów i regionów.
19. Wpływ środowiska przyrodniczego na rozwój ośrodków miejskich.

20. Znaczenie obszarów chronionych w rozwoju lokalnym.
21. Nowe modele ekonomiczne w XXI. w. – wymiar społeczny i ekologiczny.
22. Wpływ rozwoju sztucznej inteligencji na gospodarkę przestrzenną.
23. Wpływ cyfryzacji i kryzysu klimatycznego na koncepcje gospodarki światowej.
24. Technologie informacyjne i komunikacyjne a koncepcje miast – smart city i eco city.
25. Idea domen kompetencji w koncepcji rozwoju endogenicznego.
26. Koncepcje 3, 4 i 5-krotnej helisy jako współczesne modele rozwoju terytorialnego.

Literatura:

- Brown, J.; Duguid, P. (2000) *The Social Life of Information*. Boston: Harvard Business School Press, 22-35.
- Bródka S., Macias A. (2021). *Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią*, Warszawa: PWN.
- Brynjolfsson E., McAfee A. (2015). *Drugi wiek maszyny. Praca, postęp i dobrobyt w czasach genialnych technologii*, Warszawa: MT Biznes.
- Carayannis E.G., Barth T.D., Campbell D. (2012). *The quintuple helix innovation model: Global warming as a challenge and driver for innovation*. "Journal of Innovation and Entrepreneurship", 1(1).
- Frase P. (2018). *Cztery przyszłości. Wizje świata po kapitalizmie*. Warszawa: PWN.
- Harari Y.N. (2018). *21 lekcji na XXI wiek*, Kraków: Wydawnictwo Literackie.
- Lee, K.-F. (2019) *Inteligencja sztuczna, rewolucja prawdziwa. Chiny, US i przyszłość świata*, Poznań: Media Rodzina.
- Noworól A. (2019) *Despacjalizacja jako instrument rozwoju terytorialnego*, „Biuletyn Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN”, 273-274: 19-28.
- Noworól A. (2021). *Pandemia COVID-19 jako stymulator procesów despacjalizacji*, W: Nowak M. (red.) *Polityka przestrzenna w czasie kryzysu*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 9-30.
- Ostrom E. (2013). *Dysponowanie wspólnymi zasobami*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Przewoźniak M., Czochoński J. T. (2020). *Przyrodnicze podstawy gospodarki przestrzennej. Ujęcie proekologiczne*, Gdańsk-Poznań: Bogucki Wydawnictwo Naukowe.
- Raworth K. (2021). *Ekonomia obwarzanka. Siedem sposobów myślenia o ekonomii XXI wieku*. Warszawa: Krytyka polityczna.
- Rifkin J. (2016). *Spółczesność zerowych kosztów krańcowych. Internet przedmiotów. Ekonomia współdzielenia. Zmierzch kapitalizmu*, Wydawnictwo Studio.
- Ross A. (2017). *Świat przyszłości*, Warszawa: MT Biznes.

Efekty uczenia się dla kierunku: GP_W07

(ekonomiczne, prawne, etyczne i inne istotne uwarunkowania działalności naukowej w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki przestrzennej)

Zagadnienia:

27. Etyczne problemy nauki, techniki i gospodarki.

Literatura:

- Gaździcki J. (2003). *Etyka geomatyczna*, Polskie Towarzystwo Informatyki Przestrzennej, Roczniki Geomatyki, 1, 1: 11-19.

Efekty uczenia się dla kierunku: GP_W08

(zasady oraz metody transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej oraz komercjalizacji wyników działalności naukowej w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki przestrzennej)

Zagadnienia:

28. Instrumenty zarządzania rozwojem terytorialnym jako pomost teorii i praktyki w gospodarce przestrzennej.
29. Wykorzystanie danych geoprzestrzennych w ocenie ryzyka przestrzeni zurbanizowanych. Metody identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka.
30. Zastosowanie technologii geoprzestrzennych w środowiskach miejskich. Mapowanie, pomiar oraz modelowanie rozwoju miast.
31. Realizacja inwestycji celu publicznego i ustalenie warunków projektowych dla infrastruktury wodociągowej.
32. Realizacja inwestycji celu publicznego i ustalenie warunków projektowych dla infrastruktury kanalizacyjnej.
33. Gromadzenie i zagospodarowanie odpadów komunalnych w gminach.
34. Procesy i infrastruktura zagospodarowania odpadów komunalnych.
35. Infrastruktura techniczna w planach zagospodarowania przestrzennego.
36. Planowanie przestrzenne i jego instrumenty.
37. Gospodarowanie mieniem publicznym.
38. Integracja systemów planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego w świetle zmian ustawowych.
39. Koncepcje poprawy jakości życia w miastach jako wyraz wpływu społeczności lokalnych.
40. Uczestnictwo społeczne w gospodarowaniu przestrzenią.

Literatura:

- Denczew S., Królikowski A. (2002). Podstawy nowoczesnej eksploatacji układów wodociągowych i kanalizacyjnych. Warszawa: Wydawnictwo Arkady.
- Guzik A., Guzik J. (2011). Wodociągi i kanalizacja zewnętrzna. Korosno: Wydawnictwo KaBe.
- Jensen R. R. , Gatrell J. D., McLean D. (2007). Geo-Spatial Technologies in Urban Environments. Policy, Practice, and Pixels, Heidelberg: Springer.
- Królikowska J., Królikowski A., Żaba T. (2015). Kanalizacja. Podstawy projektowania, wykonawstwa i eksploatacji. Kraków: Politechnika Krakowska.
- Kubicki P. (2020). Portret polskich ruchów miejskich. Poznań: Kongres Ruchów Miejskich
- Moreno C., Allam Z., Chabaud D., Gall C., Pratieng F. (2021). Introducing the “15-Minute City”: Sustainability, Resilience and Place Identity in Future Post-Pandemic Cities, Smart Cities, 2021, 4(1).
- Noworól A. (2013). Ku nowemu paradygmatowi planowania terytorialnego. Warszawa: Wydawnictwo CeDeWu.
- Noworól A. (2020). Przesłanki tworzenia polityki przestrzennej na poziomie lokalnym W: Nowak M. (red.), Funkcje narzędzi polityki przestrzennej, Warszawa: Polska Akademia Nauk, Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (9-27).
- Noworól A., Kopyciński P., Hałat P., Salamon J., Baziak J., Sypek W., Wirchniańska M. (2021). Czy Kraków może stać się miastem 15-minutowym? Raport autorski, Kraków: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.
- Noworól K. (2020). Wyzwania partycypacji w zarządzaniu publicznym, Kraków: Instytut Spraw Publicznych UJ.
- Rosik-Dulewska Cz. (2015). Podstawy gospodarki odpadami. Warszawa: Wydawnictwo PWN.

- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z dnia 12 kwietnia 2002r. Dz. U. Nr 75, poz.690 z późn. zm.

Egzamin doktorski z dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna jako dyscypliny dodatkowej

Kierunek studiów – Gospodarka przestrzenna (propozycja zakresu egzaminu i literatura)

Egzamin prowadzony jest w wybranych czterech obszarach odpowiadających efektom uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kierunku Gospodarka przestrzenna. Przedstawiono 25 zagadnień i odpowiadającą im literaturę.

Egzaminowany wybiera dwa z czterech obszarów i wskazuje jeden z nich, jako mu najbliższy. Pytanie z tego obszaru wykracza poza wskazaną literaturę i może dotyczyć aktualnego stanu badań. W trakcie egzaminu Komisja zadaje pytania dotyczące co najmniej dwóch z wybranych przez Egzaminowanego obszarów.

Efekt uczenia się dla kierunku: GP_W01

(światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe, właściwe dla gospodarki przestrzennej, w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów z zakresu gospodarki regionalnej i lokalnej, zarządzania rozwojem terytorialnym, gospodarowania przestrzenią oraz planowania i inżynierii przestrzennej)

Zagadnienia:

1. Gospodarka przestrzenna jako subdyscyplina geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej.
2. Tzw. „nowa polityka regionalna” jako zmieniający się paradygmat rozwoju w gospodarce przestrzennej.
3. Terytorium jako organizacja w kontekście ekonomii instytucjonalnej.
4. Współzarządzanie w organizacjach terytorialnych.
5. Gospodarowanie przestrzenią i gospodarowanie w przestrzeni a rodzaje planowania (planowanie społeczno-gospodarcze – planowanie zagospodarowania przestrzennego – programowanie inżynierskie).

Literatura:

- Camagni R. (2008). Regional competitiveness: Towards a concept of territorial capital. W: R. Capello, R. Camagni, B. Chizzolini, U. Fratesi, (red.), *Modelling Regional Scenarios for the Enlarged Europe: European Competitiveness and Global Strategies*. Berlin: Springer Verlag, 33–48.
- Domański R. (2006). *Gospodarka przestrzenna. Podstawy teoretyczne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Janiszewska A. (2009). Gospodarka przestrzenna – definicje i powiązania z innymi naukami. *Przestrzeń – Społeczeństwo – Gospodarka*, 9: 11–21.
- Kuhn, T. (1996). *The Structure of Scientific Revolutions*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Mazur S. (red.) (2015). *Współzarządzanie publiczne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Noworól A. (2013a). Ku nowemu paradygmatowi planowania terytorialnego. Warszawa: Wydawnictwo CeDeWu.
- Noworól A. (2013b). Organizacja terytorialna – ewolucja pojęcia. W: A. Noworól (red.), *Zarządzanie organizacjami publicznymi. Przedsiębiorczość i Zarządzanie*, XIV (13), III: 53–65.
- Parysek J. (2001). *Podstawy gospodarki lokalnej*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Efekty uczenia się dla kierunku: GP_W02

(główne tendencje rozwojowe o charakterze lokalnym i globalnym z dziedziny nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki przestrzennej)

Zagadnienia:

6. Rozwój terytorialny i polityka rozwoju w różnych skalach przestrzennych.
7. Terytorializacja polityki rozwoju.
8. Etapy urbanizacji w modelu Klaassena – Paelincka, a metropolizacja i prężność (rezyliencja) miejska.
9. Koncepcje rozwoju terytorialnego w ujęciach teoretycznych.
10. Przeskalowanie (rescaling) i miękkie przestrzenie planowania.
11. Eksurbanizacja, suburbanizacja i rozlewanie się miast (urban sprawl) oraz ich ekonomiczne konsekwencje.
12. Regeneracja – rewitalizacja – gentryfikacja we współczesnych miastach.
13. Hybrydyzacja zarządzania rozwojem terytorialnym.

Literatura:

- Allmendinger P., Houghton G. (2009). Soft spaces, fuzzy boundaries, and metagovernance: The new spatial planning in the Thames Gateway. "Environment and Planning A: Economy and Space", 41: 617–633.
- Domański R. (2018). *Gospodarka przestrzenna. Koncepcje teoretyczne*. Poznań: Wydawnictwo UEP.
- Drozda Ł. (2017). *Uszlachetniając przestrzeń Jak działa gentryfikacja i jak się ją mierzy*. Warszawa: Instytut Wydawniczy Książka i Prasa
- Górniak J. Mazur S. (red). (2012) *Zarządzanie strategiczne rozwojem*, Warszawa: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.
- Hausner J., Karwińska A., Purchla J. (red.), (2017) *Kultura a rozwój*. Warszawa: Narodowe Centrum Kultury.
- Lityński P., Hołuj A. (2020). Urban Sprawl Risk Delimitation: The Concept for Spatial Planning Policy in Poland. *Sustainability*, 12: 1–19.
- Lityński P. (2019), *Budżetowe konsekwencje żywiołowego rozprzestrzeniania się miast dla samorządów gminnych*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.
- Lityński P. (2022), *Mechanizmy finansowe zjawiska urban sprawl. Perspektywa gospodarstw domowych i przedsiębiorstw*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Komornicki T. (2016). Geografia społeczno-ekonomiczna a terytorializacja polityki rozwoju. W: A. Suliborski (red.) *Stan, perspektywy i strategia rozwoju geografii społeczno-ekonomicznej w najbliższych latach (do 2030 r.)*. Dyskusja międzypokoleniowa. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 87–103.
- Meerow S., Newell J.P., Stults M. (2016). Defining urban resilience: A review. "Landscape and Urban Planning", 147: 39.
- Mięka Ł. (2019). *Zarządzanie rozwojem przestrzennym obszarów metropolitalnych w świetle koncepcji miękkich przestrzeni planowania*. Poznań: Bogucki Wydawnictwo Naukowe.
- Noworól A. (2007). *Planowanie rozwoju terytorialnego w skali regionalnej i lokalnej*, Kraków: Wyd. UJ.
- Paelinck J.H.P., Klaassen L.L.H. (1983). *Ekonometria przestrzenna*. Warszawa: PWN.
- Szewczuk A., Kogut-Jaworska M., Zioło M. (2011). *Rozwój lokalny i regionalny. Teoria i praktyka*, Warszawa: Wyd. C.H. Beck.
- „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony”, Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.

- „System zarządzania rozwojem Polski”, Załącznik do uchwały nr 162/2018 Rady Ministrów z dnia 29 października 2018 r.

Efekty uczenia się dla kierunku: GP_W06

(fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, w szczególności związane z technologiami informatycznymi, globalizacją, automatyzacją, cyfryzacją, przemianami demograficznymi i społecznymi)

Zagadnienia:

14. Znaczenie zmian klimatycznych dla gospodarki krajów i regionów.
15. Wpływ środowiska przyrodniczego na rozwój ośrodków miejskich.
16. Nowe modele ekonomiczne w XXI. w. – wymiar społeczny i ekologiczny.
17. Wpływ cyfryzacji i rozwoju sztucznej inteligencji na gospodarkę przestrzenną.
18. Technologie informacyjne i komunikacyjne a koncepcje miast – smart city i eco city.
19. Idea domen kompetencji w koncepcji rozwoju endogenicznego.

Literatura:

- Brown, J.; Duguid, P. (2000) *The Social Life of Information*. Boston: Harvard Business School Press, 22-35.
- Bródka S., Macias A. (2021). *Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią*, Warszawa: PWN.
- Brynjolfsson E., McAfee A. (2015). *Drugi wiek maszyny. Praca, postęp i dobrobyt w czasach genialnych technologii*, Warszawa: MT Biznes.
- Frase P. (2018). *Cztery przyszłości. Wizje świata po kapitalizmie*. Warszawa: PWN.
- Harari Y.N. (2018). *21 lekcji na XXI wiek*, Kraków: Wydawnictwo Literackie.
- Lee, K.-F. (2019) *Inteligencja sztuczna, rewolucja prawdziwa. Chiny, US i przyszłość świata*, Poznań: Media Rodzina.
- Noworól A. (2019) *Despacjalizacja jako instrument rozwoju terytorialnego*, „Biuletyn Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN”, 273-274: 19-28.
- Noworól A. (2021). *Pandemia COVID-19 jako stymulator procesów despacjalizacji*, W: Nowak M. (red.) *Polityka przestrzenna w czasie kryzysu*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 9-30.
- Ostrom E. (2013). *Dysponowanie wspólnymi zasobami*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Przewoźniak M., Czochoński J. T. (2020). *Przyrodnicze podstawy gospodarki przestrzennej. Ujęcie proekologiczne*, Gdańsk-Poznań: Bogucki Wydawnictwo Naukowe.
- Raworth K. (2021). *Ekonomia obwarzanka. Siedem sposobów myślenia o ekonomii XXI wieku*. Warszawa: Krytyka polityczna.
- Rifkin J. (2016). *Spółczesność zerowych kosztów krańcowych. Internet przedmiotów. Ekonomia współdzielenia. Zmierzch kapitalizmu*, Wydawnictwo Studio.
- Ross A. (2017). *Świat przyszłości*, Warszawa: MT Biznes.

Efekty uczenia się dla kierunku: GP_W08

(zasady oraz metody transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej oraz komercjalizacji wyników działalności naukowej w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki przestrzennej)

Zagadnienia:

20. Instrumenty zarządzania rozwojem terytorialnym jako pomost teorii i praktyki w gospodarce przestrzennej.
21. Planowanie przestrzenne i jego instrumenty.
22. Gospodarowanie mieniem publicznym.
23. Integracja systemów planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego w świetle zmian ustawowych.
24. Koncepcje poprawy jakości życia w miastach jako wyraz wpływu społeczności lokalnych.
25. Uczestnictwo społeczne w gospodarowaniu przestrzenią.

Literatura:

- Kubicki P. (2020). Portret polskich ruchów miejskich. Poznań: Kongres Ruchów Miejskich
- Noworól A. (2013). Ku nowemu paradygmatowi planowania terytorialnego. Warszawa: Wydawnictwo CeDeWu.
- Noworól A. (2020). Przesłanki tworzenia polityki przestrzennej na poziomie lokalnym W: Nowak M. (red.), Funkcje narzędzi polityki przestrzennej, Warszawa: Polska Akademia Nauk, Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, 9-27.
- Noworól K. (2020). Wyzwania partycypacji w zarządzaniu publicznym, Kraków: Instytut Spraw Publicznych UJ.

- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji